

PODEPISOVÁNÍ DIGITÁLNÍCH DOKUMENTŮ

(metodický list)

- Vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnost výkonu spisové služby ve znění vyhlášky č. 283/2014 Sb. veřejnoprávním původcům¹ mimo jiné ukládá povinnost stanovit ve spisovém řádu podmínky používání: 1/ elektronického podpisu, 2/ elektronické pečeti (*dříve elektronické značky*), 3/ časového razítka a také 4/ stanovit podmínky doručování dokumentů prostřednictvím datových schránek.
 - Pokud jde o elektronické podpisy, pečeti a časová razítka, přijetím zákona 297/2016 Sb.², o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a zákona 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím výše uváděného zákona č. 297/2016 (*mimo jiné i archivní zákon*) došlo i ke změně, pokud jde o podepisování digitálních dokumentů.
 - Digitální dokumenty, kterými právně jedná³ veřejnoprávní původce uvedený v § 5 odst. 1 písm. a) zákona 297/2016 Sb. (*a rovněž osoba neuvedená v písmenu a) při výkonu své působnosti⁴*), je nutno podepsat kvalifikovaným elektronickým podpisem resp. v případech, kdy elektronický podpis není vyžadován právním předpisem, je opatřit kvalifikovanou elektronickou pečetí (*viz § 8 zákona 297/2016 Sb.*). Současně je nutno elektronický dokument opatřit kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem (*viz § 11 zákona 297/2016 Sb.*).
- Pozn.: Do 19. září 2018⁵ lze dle citovaného zákona č. 297/2016 k podepisování použít rovněž i zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis a rovněž i elektronické časové razítko vydané kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru - viz § 5, § 11 a § 19 zákona 297/2016. Tento typ podpisu je však možno na e-dokument aplikovat pouze do stanoveného termínu 19. září 2018, a to za předpokladu, že do tohoto data platnost podpisu neexpiruje. Podepsání e-dokumentu stále platným zaručeným elektronickým podpisem po datu 19. září 2018 by v případě veřejnoprávních původců znamenalo, že dokument sice byl podepsán platným e-podpisem, ale podpisem typově nesprávným resp. nepřislušným.*
- Digitální dokumenty, kterými původce, jež není veřejnoprávním původcem, právně jedná vůči veřejnoprávnímu původci, musí být podepsány uznávaným elektronickým podpisem. Za uznávaný elektronický podpis se považuje zaručený elektronický podpis (*založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis*) nebo kvalifikovaný elektronický podpis. V případech, kdy právním předpisem není požadován elektronický podpis, lze elektronický dokument, kterým se právně jedná vůči veřejnoprávnímu původci, opatřit uznávanou elektronickou pečetí. Za uznávanou elektronickou pečeť se považuje zaručená elektronická pečeť (*založená na kvalifikovaném certifikátu pro elektronickou pečeť*) nebo kvalifikovaná elektronická pečeť (*viz § 9 zákona 297/2016 Sb.*).

¹ veřejnoprávní původce definuje § 3 odst. 1 platného znění zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů

² zákon je reakcí na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

³ jednání ve smyslu § 545 občanského zákoníku

⁴ např. notář (pozůstalostní řízení), soukromá zdravotní pojišťovna

⁵ v termínu uplyne dvouletá lhůta stanovená pro možné použití zaručeného e-podpisu namísto kvalifikovaného (§ 19 zákona 297/2016)

- K podepisování digitálních dokumentů, kterými se nejedná vůči veřejnoprávnímu původci (např. v případě e-korespondence mezi dvěma soukromoprávními původci) lze vedle uznávaného elektronického podpisu a uznávané elektronické pečeti použít rovněž jiný typ elektronického podpisu nebo pečeti (viz § 7 zákona 297/2016 Sb.).
- Přejídná ustanovení k zákonu č. 297/2016 Sb. (viz § 19 odst. 5) umožňují subjektům, kterým je tímto zákonem stanoveno povinné užití kvalifikovaného elektronického podpisu a kvalifikovaného elektronického časového razítka, aby po přechodnou dobu 2 let mohli použít zaručený elektronický podpis a elektronické časové razítko vydané kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru. Dle stanoviska Odboru legislativy a koordinace předpisů MVČR ze dne 02.12.2016 lze přechodná ustanovení zakotvená v § 19 odst. 1. 2 a 5 zákona č. 297/2016 Sb. a v čl. XLIV zákona č. 298/2016 Sb. aplikovat i na ustanovení § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. Po přechodnou dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., respektive zákona č. 298/2016 Sb., lze doložku dokumentu v digitální podobě podle § 69a odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. podepsat zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis (*podepisuje-li ji osoba uvedená v § 5 zákona č. 297/2016 Sb.*), popřípadě označit elektronickou značkou nebo zapečetit zaručenou elektronickou pečetí založenou na certifikátu pro elektronickou pečeť vydaném kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru a takto podepsaný respektive označený nebo zapečetěný dokument následně opatřit elektronickým časovým razítkem vydaným kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.
- Elektronické podpisy vydané před nabytím účinnosti zákona č. 297/2016 Sb. zůstávají v platnosti a lze je využívat do doby expirace jejich platnosti, ne však déle, než do 19.9.2018.
- Pokud jde o doručování dokumentů prostřednictvím datových schránek, veřejnoprávní původci, kteří mají zřízenou datovou schránku OVM, postupují v souladu s platným zněním zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů a platným zněním vyhlášky č. 194/2009 Sb., o podrobnostech užívání a provozování ISDS.

Zpracoval:

odborný rada

Mgr. Martin SEIDLER

vedoucí oddělení pro metodiku, výběr archiválií
a kontrolní činnost Zemského archivu v Opavě